

ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО

Південне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства (м. Миколаїв)

пр. Центральний, 16, м. Миколаїв, 54029,
e-mail; info@s.forest.gov.ua, web; https://s.forest.gov.ua/
Код ЄДРПОУ 45101357

19.01.2024 № 01-11/72
На № _____ від _____

Працівникам Південного
міжрегіонального управління
лісового та мисливського
господарства

Роз'яснення щодо способів
повідомлення про корупцію

З метою належного та ефективного реагування на повідомлення заявників (викривачів) потрібно знати – про що, та яким чином повідомляти щодо корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення.

Набуття статусу викривача можливо лише у зв'язку з повідомленням ним про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, або інше порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон).

Суб'єктами корупційних правопорушень та правопорушень пов'язаних з корупцією відповідно до частини 1 статті 3 Закону України «Про запобігання корупції» є особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Про що повинен повідомити викривач:

1. Корупційне правопорушення – це діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині 1 статті 3 Закону України «Про запобігання корупції» за яке встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або адміністративну відповідальність;

2. Правопорушення пов'язане з корупцією – це діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині 1 статті 3 Закону України «Про запобігання корупції» за яке встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або адміністративну відповідальність;

3. Інші порушення вимог Закону – це (не проходження спеціальної перевірки при призначенні на посаду, неналежний розгляд повідомлення викривача, незатвердження Антикорупційної програми органу тощо);

Відповідно до статті 53¹ Державні органи, органи влади Автономної республіки Крим, органи місцевого самоврядування, юридичні особи публічного права та юридичні особи, зазначені в частині 2 статті 62 Закону України «Про запобігання корупції», які забезпечують функціонування каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

Яким чином повідомити?

В практиці використовуються такі способи для подання повідомлень:

1. Внутрішнє повідомлення;
2. Зовнішнє повідомлення;
3. Єдиний портал повідомлення про викривачів;

Подання повідомлень (у тому числі анонімних) через внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, або інших порушень цього Закону здійснюється через (онлайн – форми повідомлення про корупцію які знаходяться на офіційному сайті, на особистому прийомі у Головного спеціаліста з питань запобігання та виявлення корупції, через звичайну поштову скриньку або скриньки які знаходяться в приміщенні в куточку по корупцію).

При використанні особою зовнішніх каналів здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, або інших порушень цього Закону здійснюється через (через гарячі лінії, тобто телефон або інші голосові системи повідомлень, онлайн – форми повідомлення про корупцію які знаходяться на офіційному сайті, електронно – поштові скриньки тощо).

Єдиний портал повідомлень викривачів – це інформаційно – телекомунікаційна система, яка має комплексну систему захисту інформації з підтвердженою відповідністю згідно з Законом України «Про захист інформації в інформаційно – телекомунікаційних системах» що забезпечує обмін даними з викривачем за допомогою мережі Інтернет, збирання, зберігання, використання, захист, облік, пошук, узагальнення повідомлень викривачів, а також іншої інформації, в тому числі про статус викривачів, стан та результати розгляду повідомлень викривачів.

Функціонування Єдиного порталу повідомлень викривачів передає обробку персональних даних, якщо вони повідомлені викривачем, а також персональних даних осіб, які мають доступ до Єдиного порталу повідомлень викривачів, у цілях забезпечення захисту викривачів, проведення належної перевірки за повідомленнями викривачів та виконання функцій адміністратора. Обробка

зазначених даних здійснюється на підставі Закону України «Про запобігання корупції» та не потребує згоди суб'єктів персональних даних.

Єдиний портал повідомлень викривачів гарантує викривачам дотримання умов конфіденційності та анонімності, а також забезпечує доступ викривачів до інформації про осіб, які мають статус викривача.

Доступ до Єдиного порталу повідомлень викривачів мають викривачі в частині здійснення ними повідомлень та отримання інформації про стан і результати їх розгляду, Голова та службовці Національного агентства відповідно до їх повноважень, визначених Законом України «Про запобігання корупції», керівники та уповноважені особи відповідних суб'єктів у частині повідомлень викривачів розгляд яких віднесено до їх повноважень відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», інші уповноважені особи в частині інформації про статус викривачів у разі звернення викривача для отримання безоплатної правничої чи психологічної допомоги, визначені Законом.

Звертаємо увагу, що:

- Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції – це органи прокуратури, Національної поліції, Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції (абзац чотирнадцятий частини першої статті 1 Закону України «Про запобігання корупції»);

Коротко зазначимо про повноваження цих суб'єктів, до яких викривач може звернутися з повідомленням про корупцію.

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) – центральний орган виконавчої влади, який здійснює формування антикорупційної політики. Розробляє Антикорупційну стратегію та державну програму на її виконання, займається перевіркою електронних декларацій, звітів політичних партій та фактів наявності конфлікту інтересів, затверджує антикорупційні програми, взаємодії з викривачами. НАЗК має повноваження складати адміністративні протоколи стосовно високопосадовців про вчинення адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією, складати обґрунтовані висновки для направлення правоохоронним органам.

Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) – державний правоохоронний орган, який розслідує корупційні правопорушення, які стосуються високопосадовців або завдання шкоди у великих розмірах.

Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) – здійснює процесуальне керівництво та державне обвинувачення у Вищому антикорупційному суді у справах, які належать до підслідності НАБУ.

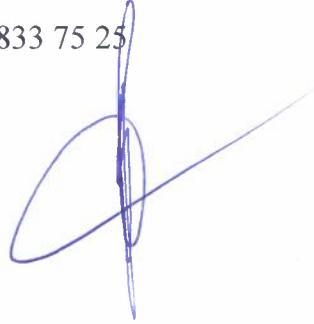
Державне бюро розслідувань (ДБР) – державний правоохоронний орган, який розслідує окремі корупційні злочини, здебільшого вчинені правоохоронцями та організованими групами.

Національна поліція України (НПУ) – центральний орган виконавчої влади, який розслідує більшість злочинів, у тому числі корупційних, що не належать до компетенції НАБУ та ДБР. Має повноваження складати адміністративні протоколи про вчинення адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Служба безпеки України (СБУ) – державний орган спеціального призначення з правоохоронними функціями, який проводить оперативнорозшукову діяльність, у тому числі корупційних злочинів.

Виконавець: Вероніка Рибак +380 (93) 833 75 25

Начальник управління

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized loop followed by a vertical stroke and a diagonal line extending to the right.

Олег ТКАЧ

Розділ VIII ЗАХИСТ ВИКРИВАЧІВ

Стаття 53. Державний захист викривачів

1. Викривачі, їх близькі особи перебувають під захистом держави.

2. За наявності загрози життю, житлу, здоров'ю та майну викривачів, їх близьких осіб у зв'язку із здійсненням повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону правоохоронними органами до них можуть бути застосовані правові, організаційно-технічні та інші спрямовані на захист від протиправних посягань заходи, передбачені Законом України "Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві".

3. Для захисту прав та представництва своїх інтересів викривач може користуватися всіма видами правничої допомоги, передбаченої Законом України "Про безоплатну правничу допомогу", або залучити адвоката самостійно.

{Абзац перший частини третьої статті 53 в редакції Закону № 3022-IX від 10.04.2023}

Національне агентство в разі звернення викривача:

1) здійснює представництво в суді інтересів викривача у випадках, якщо викривач неспроможний самостійно захистити свої порушені чи оспорювані права або реалізувати процесуальні повноваження, а представники або органи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси викривача, не здійснюють або неналежним чином здійснюють його захист;

2) має право бути присутнім на засіданнях судів усіх інстанцій, у тому числі на закритих судових засіданнях, за умови згоди викривача, в інтересах якого судовий розгляд оголошено закритим;

3) має право звертатися до суду з позовом (заявою) про захист прав і свобод викривачів, брати участь у судовому розгляді справ, провадження в яких відкрито за його позовами (заявами, клопотаннями (поданнями));

4) має право вступати у справи, провадження в яких відкрито за позовами (заявами, клопотаннями (поданнями) викривачів, на будь-якій стадії їх судового розгляду;

5) має право ініціювати незалежно від участі Національного агентства у судовому провадженні перегляд судових рішень у порядку, встановленому законом.

{Частину четверту статті 53 виключено на підставі Закону № 1502-IX від 01.06.2021}

{Частину п'яту статті 53 виключено на підставі Закону № 1502-IX від 01.06.2021}

6. Посадові і службові особи державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, посадові особи органів місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права, їх структурних підрозділів у разі виявлення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи одержання повідомлення про вчинення такого правопорушення працівниками відповідних державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим,

органів місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права, їх структурних підрозділів, юридичних осіб, зазначених у частині другій статті 62 цього Закону, зобов'язані у межах своїх повноважень ужити заходів щодо припинення такого правопорушення та негайно, протягом 24 годин, письмово повідомити про його вчинення спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції.

7. Національне агентство здійснює постійний моніторинг виконання закону у сфері захисту викривачів, проводить щорічний аналіз та перегляд державної політики у цій сфері.

Примітка. Близькими особами викривача є особи, зазначені в абзаці четвертому частини першої статті 1 цього Закону.

{Стаття 53 в редакції Закону № 198-IX від 17.10.2019}

Стаття 53¹. Забезпечення умов для повідомлення інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону

1. Державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, юридичні особи публічного права та юридичні особи, зазначені в частині другій статті 62 цього Закону, зобов'язані забезпечити функціонування внутрішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону.

Органи прокуратури, Національна поліція, Національне антикорупційне бюро України, Державне бюро розслідувань та Національне агентство зобов'язані забезпечити функціонування внутрішніх і регулярних каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону.

2. Подання повідомлень (у тому числі анонімних) через внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону здійснюється через відкритий для цілодобового доступу Єдиний портал повідомлень викривачів та спеціальні телефонні лінії.

Інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, отримана через регулярні канали повідомлення такої інформації, вноситься до Єдиного порталу повідомлень викривачів уповноваженими на це особами відповідних суб'єктів.

При використанні особами будь-яких інших способів здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону (направлення повідомлення, у тому числі анонімного, у паперовій або електронній формі чи здійснення повідомлення на особистому прийомі, через спеціальну телефонну лінію тощо) їм гарантуються дотримання умов конфіденційності та анонімності, а також внесення цієї інформації до Єдиного порталу повідомлень викривачів уповноваженими на це особами відповідних суб'єктів не пізніше наступного робочого дня з моменту її отримання.

При використанні особою зовнішніх каналів здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону внесення інформації до Єдиного порталу повідомлень викривачів здійснюється не пізніше наступного робочого дня з моменту її виявлення уповноваженою особою суб'єкта,

до повноважень якого належить здійснення розгляду чи розслідування фактів, викладених у повідомленні.

3. Єдиний портал повідомлень викривачів - це інформаційно-телекомунікаційна система, яка має комплексну систему захисту інформації з підтверженою відповідністю згідно із Законом України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах", що забезпечує обмін даними з викривачем за допомогою мережі Інтернет, збирання, зберігання, використання, захист, облік, пошук, узагальнення повідомлень викривачів, а також іншої інформації, в тому числі про статус викривачів, стан та результати розгляду повідомлень викривачів.

Функціонування Єдиного порталу повідомлень викривачів передбачає обробку персональних даних, якщо вони повідомлені викривачем, а також персональних даних осіб, які мають доступ до Єдиного порталу повідомлень викривачів, у цілях забезпечення захисту викривачів, проведення належної перевірки за повідомленнями викривачів та виконання функцій адміністратора. Обробка зазначених даних здійснюється на підставі цього Закону та не потребує згоди суб'єктів персональних даних.

Єдиний портал повідомлень викривачів гарантує викривачам дотримання умов конфіденційності та анонімності, а також забезпечує доступ викривачів до інформації про стан та результати розгляду їх повідомлень і є офіційним внутрішнім джерелом інформації про осіб, які мають статус викривачів.

Доступ до Єдиного порталу повідомлень викривачів мають викривачі в частині здійснення ними повідомлень та отримання інформації про стан і результати їх розгляду, Голова та службовці Національного агентства відповідно до їх повноважень, визначених цим Законом, керівники та уповноважені особи відповідних суб'єктів у частині повідомлень викривачів, розгляд яких віднесено до їх повноважень відповідно до цього Закону, інші уповноважені особи в частині інформації про статус викривачів у разі звернення викривача для отримання безоплатної правничої чи психологічної допомоги, визначеної цим Законом.

{Абзац четвертий частини третьої статті 53¹ в редакції Закону № 3022-IX від 10.04.2023}

Держателем та відповідальним за адміністрування Єдиного порталу повідомлень викривачів є Національне агентство, яке встановлює порядок його ведення.

У порядку ведення Єдиного порталу повідомлень викривачів визначаються його складові та функціональні можливості, права та обов'язки осіб, які мають доступ до Єдиного порталу повідомлень викривачів, а також інші питання його функціонування.

Захист інформації, що міститься в Єдиному порталі повідомлень викривачів, відповідно до вимог законодавства про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах та про захист персональних даних і доступ до інформації з обмеженим доступом здійснює Національне агентство.

За порушення захисту, несанкціонований доступ або зловживання доступом чи порушення цілісності Єдиного порталу повідомлень викривачів, а також за спотворення, незаконне знищення, копіювання, використання, поширення інформації Єдиного порталу

повідомлень викривачів настає юридична відповідальність в установленому законом порядку.

4. Органи, зазначені у частині першій цієї статті, та юридичні особи, зазначені у частині другій статті 62 цього Закону, забезпечують викривачам умови для здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону шляхом:

1) впровадження механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону;

2) надання працівникам та особам, які проходять у них службу або навчання чи виконують певну роботу, методичної допомоги та консультацій щодо здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону;

3) організації та забезпечення розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону;

4) обов'язкового забезпечення функціонування у випадках, передбачених цим Законом, внутрішніх та регулярних каналів для повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону.

{Розділ VIII доповнено статтею 53¹ згідно із Законом № 198-IX від 17.10.2019; в редакції Закону № 1502-IX від 01.06.2021}

Стаття 53². Порядок здійснення перевірки за повідомленням викривача

1. Викривач самостійно визначає, які канали використовувати для повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, а саме: внутрішні, регулярні або зовнішні канали.

2. Вимоги до повідомлень (у тому числі анонімних) про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону та порядок їх розгляду визначаються цим Законом.

Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливе вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень цього Закону, які можуть бути перевірені.

{Частина друга статті 53² в редакції Закону № 1502-IX від 01.06.2021}

3. Повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, здійснене через зовнішні або внутрішні канали повідомлення такої інформації, підлягає попередньому розгляду уповноваженою особою у строк не більше десяти робочих днів з дня внесення цієї інформації до Єдиного порталу повідомлень викривачів.

У разі якщо під час попереднього розгляду повідомлення встановлено, що воно не відповідає вимогам цього Закону, його подальший розгляд здійснюється у порядку,